แผนงาน สร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

กิจกรรม สร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ทางด้านพืช

โครงการ การปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดแสดงวงศ์ไม้ศูนย์รวมพรรณไม้จังหวัดพิษณุโลก

หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก องค์การสวนพฤกษศาสตร์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะดำเนินงาน

ที่ปรึกษา ดร.วีระชัย ณ นคร

คณะทำงาน นายดนัย สรรพศรี

นายนาวิน อินทกูล

1. หลักการและเหตุผล

กุหลาบมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Rosa hybrida อยู่ในวงศ์ Rosaceae มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชีย กุหลาบจัดเป็นไม้พุ่มพลัดใบ มีลำต้นตั้งตรงหรือเลื้อย ที่ลำต้นและกิ่งก้านมีหนามแหลมคม กุหลาบเป็นไม้ดอกที่มีความสวยงามยากที่จะหาดอกไม้ชนิดอื่นมาเปรียบเทียบได้ จนได้รับฉายาว่าเป็น **“ราชินีแห่งดอกไม้” (Queen of flower)** มีหลักฐานพบว่ากุหลาบเป็นไม้ตัดดอกที่รู้จักและมีการปลูกเป็นการค้ากันอย่างแพร่หลายทั่วโลกมานานแล้วกว่า 70 ล้านปี นอกจากนี้ดอกกุหลาบยังเป็นตำนานของสงครามของพระราชวงศ์อังกฤษในสมัยโบราณ สำหรับประเทศไทยนั้นมีบันทึกว่ารู้จักกุหลาบมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา คุณสมบัติที่เป็นเอกลักษณ์ของกุหลาบเอง คือ ดอกมีสีสวยงามเป็นที่ติดตาตรึงใจแก่ผู้พบเห็น อีกทั้งดอกที่มีกลิ่นหอมเป็นที่ชื่นชอบของผู้คนอย่างมาก กุหลาบจึงเป็นไม้ดอกที่นิยมปลูกและนำมาใช้ประโยชน์กันอย่างแพร่หลายทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ เช่น ใช้เป็นไม้ตัดดอก ไม้กระถาง ตกแต่งสถานที่ และปลูกใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับทำเป็นน้ำหอมระเหย และดอกไม้แห้ง

จากคุณสมบัติที่เป็นเอกลักษณ์ของกุหลาบและมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ประกอบกับสภาพภูมิอากาศ สภาพพื้นที่ของศูนย์ฯ มีความเหมาะสมกับกุหลาบด้วยความได้เปรียบดังกล่าว ศูนย์ฯ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรวบรวมพันธุ์กุหลาบและเพาะขยายพันธุ์ เพื่อจัดแสดงกุหลาบและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เหมาะสม อีกทั้งเป็นแนวทางในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมเพื่อชื่นชมความงดงามของกุหลาบและพรรณไม้ภายในศูนย์ฯ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อรวบรวมกุหลาบ (Rosa hybrida)

2.2 เพื่อการเพาะขยายพันธุ์

2.3 เพื่อจัดแสดงกุหลาบ

2.4 เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์

3. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. รวบรวมกุหลาบ	- ไม่ต่ำกว่า 30 ชนิด
2. เพาะขยายพันธุ์	- ไม่ต่ำกว่า 2,000 ต้น
3. จัดแสดงกุหลาบ	- ไม่ต่ำกว่า 2,000 ต้น
4. ปรับปรุงภูมิทัศน์	- พื้นที่ 1,600 ตารางเมตร
5. ปรับเส้นทางเดิน	- ระยะทาง 300 เมตร

4. ความสอดคล้องและความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์และแผน

สอดคล้องกับแผนงานสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

5. กิจกรรมของโครงการ

5.1 กิจกรรมของโครงการต่อเนื่อง

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 2551 แผน	ปีงบประมาณ 2552 แผน	ประมาณการล่วงหน้า	
				ปีงบประมาณ 2553 แผน	ปีงบประมาณ 2554 แผน
- การปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดแสดงวงศ์ไม้ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้าในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก	บาท	300,000	240,000	-	-

5.2 กิจกรรมการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2552											
		ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.
- รวบรวมกุหลาบ	ชนิด	10	10	10									
- เพาะขยายพันธุ์ต้นตอกุหลาบป่า	ต้น	500	500	1,000									
- ติดตากุหลาบพันธุ์	ต้น				500	500	1,000						
- อนุบาลกุหลาบติดตา	ต้น					500	500	1,000					
- ปรับปรุงภูมิทัศน์	ตร.ม.				400	400	400	400					
- ปรับปรุงเส้นทางเดิน	เมตร					100	100	100					
- จัดแสดงกุหลาบ	ชนิด									500	500	1,000	
- สรุปผลการดำเนินงาน	ครั้ง						1						1

6. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด

ปีงบประมาณ 2552 เริ่ม 1 ตุลาคม 2550 - 30 กันยายน 2553

7. พื้นที่ดำเนินการ

ในบริเวณพื้นที่ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก

8. ความพร้อมโครงการและการคำนวณผลตอบแทนของโครงการ

☑ ดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม (ระบุ)_____

☐ ยังไม่ได้เตรียมการ

9. แนวทางการดำเนินงาน

10.1 รวบรวมกุหลาบ

10.2 เพาะขยายพันธุ์ต้นตอกุหลาบป่า

10.3 ติดตากุหลาบพันธุ์

10.4 อนุบาลกุหลาบติดตา

10.5 ปรับปรุงภูมิทัศน์

10.6 ปรับปรุงเส้นทางเดิน

10.7 จัดแสดงกุหลาบ

10.8 สรุปผลการดำเนินงานและจัดทำรายงาน

10. การวางระบบการติดตามและประเมินผล

11.1 รายงานความก้าวหน้าประจำเดือน

11.2 จัดทำรายงานสรุปผลกาดำเนินงาน 1 ครั้ง

11. ตัวชี้วัดและแนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ

ตัวชี้วัด	แนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ
1. รวบรวมกุหลาบไม่ต่ำกว่า 30 ชนิด 2. เพาะขยายพันธุ์ ไม่ต่ำกว่า 2,000 ต้น 3. ปรับภูมิทัศน์เพื่อจัดแสดงไม่น้อยกว่า 1,600 ตารางเมตร 4. ปรับปรุงเส้นทางเดิน 300 เมตร 5. จัดแสดงกุหลาบ ไม้น้อยกว่า 2,000 ต้น	1. รายงงานความก้าวการดำเนินวาน 2. สรุปผลการดำเนินงาน 3. จัดแสดงกุหลาบในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์กุหลาบ

13.2 เป็นแหล่งศึกษากุหลาบ

13.3 เป็นแหล่งเพาะขยายพันธุ์ เพื่อพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจ

13.4 เป็นแหล่งท่องเที่ยว